

Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την «Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με την έγκριση πολυετούς προγράμματος για την προώθηση της γλωσσικής πολυμορφίας της Κοινότητας στην κοινωνία της πληροφόρησης»

(96/C 212/04)

Στις 7 Μαρτίου 1996, και σύμφωνα με το άρθρο 130, σημεία 2 και 3 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την ανωτέρω πρόταση.

Το τμήμα βιομηχανίας, εμπορίου, βιοτεχνίας και υπηρεσιών στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών της ΟΚΕ, κατήρτισε τη γνωμοδότησή του στις 8 Μαΐου 1996, με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. Pellarini.

Κατά την 336η σύνοδο ολομέλειας της 29ης και 30ης Μαΐου 1996 (συνεδρίαση της 30ης Μαΐου 1995), η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε με 67 ψήφους υπέρ, 3 ψήφους κατά και 2 αποχές, την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Κύρια σημεία του εγγράφου της Επιτροπής

1.1. Οι πολίτες, οι επιχειρήσεις και κύριως οι ΜΜΕ της Ευρώπης θα μπορούν να ωφεληθούν πλήρως από τη διεθνή κοινωνία των πληροφοριών εάν έχουν στη διάθεσή τους, όπου και εάν βρίσκονται, πολύγλωσσα εργαλεία που να τους επιτρέπουν να παράγουν, να ανταλλάσσουν και να αντλούν πληροφορίες.

1.2. Οι δυνατότητες είναι απεριόριστες, ωστόσο η πρακτική εφαρμογή τους απαιτεί να αναλάβουν οι αρμόδιοι και οι φορείς παροχής υπηρεσιών συγκεκριμένες και εντατικές δράσεις.

1.3. Οι τρεις άξονες δράσης που προτείνονται στο παρόν πρόγραμμα συμβάλλουν στη θέσπιση ενός πλαισίου το οποίο εννοεί την επέκταση των βιομηχανιών του γλωσσικού τομέα, όπως είναι η βιομηχανία της γλωσσικής τεχνολογίας ή η μεταφραστική βιομηχανία.

1.4. *Πρώτος άξονας δράσης: «Ενίσχυση της δημιουργίας μιας υποδομής ευρωπαϊκών γλωσσικών πόρων»*

1.4.1. Η Επιτροπή θα παράσχει την υποστήριξη της προκειμένου η Ευρωπαϊκή Ένωση Γλωσσικών Πόρων (ΕΕΓΠ) να αρχίσει να ασκεί τις δραστηριότητές της. Η ΕΕΓΠ αποσκοπεί:

- στην απογραφή των γλωσσικών πόρων που είναι διαθέσιμοι στην Κοινότητα·
- στη σύσταση μηχανισμών που να διασφαλίζουν τη διάδοσή τους στην Κοινότητα·
- στην προώθηση της εφαρμογής κοινών προτύπων που να διασφαλίζουν τη συμβατότητά τους και να επιτρέπουν την πιστοποίηση της ποιότητάς τους.

1.4.2. Εξάλλου, η Επιτροπή θα συμμετάσχει, όπου κριθεί αναγκαίο, στη χρηματοδότηση των δαπανών που συνελάγεται η ανάληψη συντονισμένης ευρωπαϊκής δράσης μεταξύ των ενδιαφερόμενων οργανισμών, η οποία να αφορά ιδιαίτερα τα πρότυπα, τη διάδοση των πληροφοριών και τη σύσταση δικτύων.

1.5. *Δεύτερος άξονας δράσης: «Κινητοποίηση και ενίσχυση των βιομηχανιών της γλώσσας»*

1.5.1. Στόχος αυτού του άξονα δράσης είναι να κινητοποιηθούν οι βιομηχανίες του γλωσσικού τομέα προάγοντας τη

μεταφορά τεχνολογιών και τη ζήτηση μέσω περιορισμένου αριθμού σχεδίων επίδειξης επιμερισμένου κόστους, τα οποία να είναι δυνατόν να ασκήσουν καταλυτική δράση στους βασικούς τομείς.

1.6. *Τρίτος άξονας δράσης: «Προώθηση της χρησιμοποίησης προηγμένων γλωσσικών εργαλείων στον ευρωπαϊκό δημόσιο τομέα».*

1.6.1. Στόχος αυτής της γραμμής δράσης είναι η ενθάρρυνση της συνεργασίας μεταξύ των δημοσίων διοικήσεων των κρατών μελών και των ευρωπαϊκών οργάνων για να μειωθεί το κόστος της πολύγλωσσης επικοινωνίας στον ευρωπαϊκό δημόσιο τομέα.

1.6.2. Θα καταβληθεί ιδιαίτερη προσπάθεια προκειμένου τα γλωσσικά εργαλεία που αφορούν τις νέες γλώσσες εργασίας της Κοινότητας να εξομοιωθούν και να αναπτυχθούν εξίσου με αυτά που υφίστανται για τις άλλες γλώσσες.

2. Γενικές παρατηρήσεις

2.1. Σχετικά με το θάνατο του τελευταίου επιζώντος των Catawba, η εφημερίδα Times ανέφερε:

«Ένα ακόμη γλωσσικό ιδίωμα εγκαταλείπει τα εγκόσμια επιμηκύνοντας έναν κατάλογο θνησιμότητας τον οποίο αγνοούν οι πολλοί. Ο χαμός ενός επιπλέον γλωσσικού ιδιώματος αποτελεί πολιτισμική απώλεια που ισοδυναμεί με πλήγμα τουλάχιστον εφάμιλλο της εξαφάνισης ενός είδους του ζωικού βασιλείου. Ακόμη δε περισσότερο διότι το μιν ζωικό βασίλειο αριθμεί εκατομμύρια είδη, η δε κοινωνία μόλις 6000 γλώσσες, οι μισές από τις οποίες θα έχουν εκλείψει μέχρι τον επόμενο αιώνα.»

2.2. Οι σκέψεις αυτές εκθέτουν κατά τρόπο υποδειγματικό το πρόβλημα της πολυγλωσσίας γενικώς και επιτρέπουν να αντιμετωπισθεί θετικά η πρόταση της Επιτροπής για την προαγωγή της γλωσσικής πολυμορφίας στην κοινωνία των πληροφοριών.

2.3. Καταρχήν η ΟΚΕ συμφωνεί με την πρόταση της Επιτροπής, μολονότι η πρόταση δεν θέτει το στόχο της βαθμιαίας πολιτισμικής ολοκλήρωσης σε ευρωπαϊκή κλίμακα, αλλά

περιορίζεται απλώς στην παροχή κινήτρων για τη σύσταση μέσων και τεχνολογιών που να είναι σε θέση να διευκολύνουν την ανταλλαγή έμμεσων πληροφοριών.

2.4. Σε τελική ανάλυση, οι πτυχές της πολυγλωσσίας μπορούν να υποδιαιρευθούν σε τρεις μεγάλες ομάδες που κατά σειρά προτεραιότητας είναι οι εξής:

- δυνατότητα άμεσης επικοινωνίας;
- διευκόλυνση της κατανόησης των έμμεσων μηνυμάτων (μετάφραση κειμένων, μεταγλώττιση, ταυτόχρονη διερμηνεία, κ.λπ.)
- απόδοση νεκρών γλωσσών ή γλωσσών που έχουν υποπέσει σε αχρηστία (πτυχή με ιστορικό και επιστημονικό χαρακτήρα και η οποία αφορά περιορισμένο κύκλο ατόμων).

2.5. Μια προσεκτική εξέταση του κειμένου και ιδιαίτερα των τριών αξόνων δράσης του προγράμματος οδηγεί στο συμπέρασμα ότι το εν λόγω κείμενο αποσκοπεί στην ενίσχυση των τεχνολογικών/γλωσσικών μέσων που μπορούν να διευκολύνουν την άντληση πληροφοριών.

2.6. Το γεγονός αυτό, που από μόνο του δεν είναι αρνητικό δεδομένου ότι αφορά τη βιομηχανία του γλωσσικού τομέα και επιθυμεί να προαγάγει την επέκτασή της, κατατάσσει το πρόγραμμα στη δεύτερη κατά σειρά ομάδα των πτυχών της πολυγλωσσίας (διευκόλυνση της κατανόησης των έμμεσων μηνυμάτων) εφόσον δεν τίθεται το πρόβλημα της εκμάθησης γλωσσών το οποίο αποτελεί τον πρωταρχικό παράγοντα που απαιτείται για την άμεση επικοινωνία.

2.7. Αυτό δεν σημαίνει ότι το πρόγραμμα είναι ανεπαρκές, αλλά απλώς ότι καλύπτει ένα τμήμα μιας ευρύτερης προβληματικής, η οποία είναι ιδιαίτερα σημαντική και η οποία μέχρι σήμερα έχει περιοριστεί σε μάλλον στενά πλαίσια.

2.8. Η ΟΚΕ συμφωνεί, συνεπώς, με τους στόχους που έχει θέσει η πρόταση της Επιτροπής και αντιλαμβάνεται τη σημασία τους. Επιθυμεί, ωστόσο, να υποδείξει στην Επιτροπή, το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο ότι για να μην υπάρξει παρέκκλιση από τους κανόνες της Συνθήκης, κυρίως όσον αφορά την οικονομική και κοινωνική συνοχή στην ΕΕ, είναι απαραίτητο να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή και να αναληφθούν περαιτέρω πρωτοβουλίες προκειμένου να υπερπηδηθούν τα εμπόδια που παρεμβάλλονται.

2.9. Σήμερα, η ΕΕ αριθμεί δεκαπέντε κράτη μέλη στα οποία συνυπάρχουν ένδεκα γλώσσες εργασίας. Οι αναμενόμενες εντάξεις άλλων χωρών θα διευρύνουν υπερβολικά το πεδίο μέσα σε ελάχιστα χρόνια.

2.10. Θα είναι άραγε δυνατόν, με άλλα λόγια, ακόμη και εάν καταβληθούν οι μέγιστες δυνατές προσπάθειες υπέρ της πολυγλωσσίας, να διατηρηθεί ένα υψηλό ποσοστό συνοχής, να διευκολυνθεί η ελεύθερη ανταλλαγή έμπυχου και άπυχου υλικού, να επιτευχθεί μια ισχυρή και συμπαγής ενιαία αγορά;

2.11. Εάν σε έναν κόσμο με ολοένα πιο διεθνή χαρακτήρα — από οικονομικής, πολιτισμικής και πολιτικής απόψεως — όπως ο σημερινός, το κυριότερο πρόβλημα είναι η επίτευξη ευχερούς αμοιβαίας επικοινωνίας, τότε είναι απαραίτητο να γίνει αποδεκτή, μέχρι το 2000, η πολιτική πρόκληση της καθιέρωσης κύριων ευρωπαϊκών γλωσσών εργασίας.

2.12. Υφίστανται ήδη γλώσσες με διεθνή χαρακτήρα οι οποίες επιτρέπουν τη σαφή και ορθή κατανόηση του μηνύματος, όπως είναι οι μαθηματικές ή οι τεχνικές και επιστημονικές γλώσσες· περιορίζονται ωστόσο σε συγκεκριμένες κατηγορίες ειδικών και, κυρίως, δεν διαθέτουν τις εννοιολογικές αποχρώσεις των πραγματικών γλωσσών.

2.13. Για τη συντριπτική πλειονότητα των ατόμων, η άμεση επικοινωνία μεταξύ δύο ή περισσότερων γλωσσών προϋποθέτει ο ένας τουλάχιστον από τους ενδιαφερόμενους να κατέχει σε βάθος τη σχετική γλώσσα, είτε η επικοινωνία διεξάγεται προφορικά, είτε γραπτά.

2.14. Η λύση στο βασικό πρόβλημα της ευχερούς αμοιβαίας επικοινωνίας (σε περίπτωση που δεν παρεμβαίνει πολιτική απόφαση ή επιβολή δια της βίας) μπορεί να δοθεί από μόνη της τη στιγμή που θα επικρατήσει μια κύρια γλώσσα εργασίας και μέσω, θα μπορούσε να λεχθεί, μιάς φυσικής επιλογής η οποία θα υπακούει μόνον στις επιταγές της αγοράς.

2.14.1. Εάν χρειασθεί, μπορούν να αναφερθούν, για όλες σχεδόν τις ευρωπαϊκές γλώσσες, πολλά παραδείγματα επιβολής μιάς γλώσσας δια της βίας, γεγονός που οφείλεται σε εδαφικές κατακτήσεις και στη συνακόλουθη επικράτηση επί των πληθυσμών.

2.15. Σήμερα δεν είναι δυνατόν να υιοθετηθούν μέθοδοι αυτού του είδους, μα ούτε και να προταθούν ή να γίνουν αποδεκτές για λόγους ιστορικούς ή για λόγους που σχετίζονται με τον ηθικό και δεοντολογικό κώδικα. Προκειμένου, ωστόσο, να μην αφηθεί η επίλυση του προβλήματος στη φυσική ροή των γεγονότων και στους νόμους του τυχαίου είναι σκόπιμο να ληφθεί μια πολιτική απόφαση.

2.16. Αντίθετα, είναι απαραίτητο να ληφθούν συγκεκριμένα μέτρα, προκειμένου η πλειονότητα των Ευρωπαίων πολιτών να είναι σε θέση μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα να κατέχει σε βάθος δύο ή τρεις κοινοτικές γλώσσες, ενισχύοντας, κατ'έξοχην, τη σχολική εκπαίδευση η οποία παραμένει το κύριο μέσο εκμάθησης γλωσσών.

2.17. Η χρησιμότητα της καθιέρωσης κύριας γλώσσας εργασίας εγκυμονεί τον κίνδυνο να τυποποιηθεί και να απλοποιηθεί σε υπερβολικό βαθμό η εν λόγω γλώσσα εξ' αιτίας του κατακερματισμού ή του αφανισμού των πολιτιστικών αξιών που είναι συνυφασμένες και διαβιβάζονται με τις διάφορες γλώσσες που σταδιακά παραγκωνίζονται.

2.18. Για να μη χαθούν αυτές οι αξίες, είναι απαραίτητο να διατηρηθεί και να διασφαλισθεί η γλωσσική πολυμορφία, για το λόγο ότι οι διάφορες γλώσσες αποτελούν ζωντανούς φορείς παιδείας, παραδόσεων, θθών και εθίμων, που μπορούν να εμπλουτίσουν μια πολυεθνική κοινωνία, μέσω της υιοθέτησης πολιτικής κατεύθυνσης αντιδιαμετρικά αντίθετης από

εκείνην που διασφαλίζει την επιβίωση των μειονεκτικών γλωσσικών ιδιωμάτων, με βάση μία μέθοδο που θα μπορούσε να συγκριθεί με την μέθοδο των «θυλάκων των Ινδιάνων».

2.19. Η διευκόλυνση της ικανότητας της αμοιβαίας κατανόησης μεταξύ των διαφόρων γλωσσών, μέσω της ενίσχυσης συν

τοίς άλλους της χρησιμοποίησης των τεχνολογιών, αποτελεί ικανοποιητικό αν και μερικό στόχο εφόσον, δεν είναι δυνατόν να παραμεριστεί, αλλά ούτε και να αποσυνδεθεί από το κύριο πρόβλημα της καθιέρωσης κύριων ευρωπαϊκών γλωσσών εργασίας — οι οποίες θα πρέπει, παράλληλα, να είναι δυνατόν να αναπτύσσονται και να εμπλουτίζονται.

Βρυξέλλες, 30 Μαΐου 1996.

Ο Πρόεδρος

της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Carlos FERRER

Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την «Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου περί κανόνων και προτύπων ασφαλείας για τα επιβατηγά πλοία»

(96/C 212/05)

Στις 22 Μαρτίου 1996, και σύμφωνα με το άρθρο 84, 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την ανωτέρω πρόταση.

Το τμήμα μεταφορών και επικοινωνιών, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 13 Μαΐου 1996, με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. Eduardo Chagas.

Κατά την 336η σύνοδο ολομέλειας (συνεδρίαση της 29ης Μαΐου 1996), η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε με 104 ψήφους υπέρ, 1 κατά και 2 αποχές την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Εισαγωγή

1.1. Ορισμένες διεθνείς συμβάσεις στον τομέα της ασφάλειας για τα επιβατηγά πλοία, όπως η Σύμβαση SOLAS⁽¹⁾ και η Διεθνής Σύμβαση για τις Εμφόρτους Ισάλους Γραμμές εξαιρούν από το πεδίο εφαρμογής τους τα επιβατηγά πλοία που εκτελούν δρομολόγια σε εσωτερικές γραμμές. Αυτό το κενό των διεθνών κανονισμών ασφαλείας έχει οδηγήσει σε διαφορετικές βαθμίδες νομοθεσίας για την ασφάλεια στα κράτη μέλη και, κατά συνέπεια, σε διαφορετικές βαθμίδες εφαρμογής.

1.2. Ο κανονισμός αριθ. 3577/92 (θαλάσσιες ενδομεταφορές-καμποτάζ)⁽²⁾ κατέδειξε την ανάγκη πλήρωσης του κενού αυτού προκειμένου να διασφαλισθούν συνθήκες ισότιμου ανταγωνισμού μεταξύ των θαλάσσιων μεταφορέων. Εξάλλου, στην ανακοίνωσή της με τίτλο «Κοινή πολιτική για την ασφάλεια στη θάλασσα», της 24ης Φεβρουαρίου 1993⁽³⁾, η Επιτροπή εξήγγειλε την υιοθέτηση κοινών μέτρων ασφαλείας για τα επιβατηγά πλοία. Τέλος, το Συμβούλιο, με το ψήφισμά

του της 8ης Ιουνίου 1993⁽⁴⁾, κάλεσε την Επιτροπή να προτείνει μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια στη θάλασσα για τα επιβατηγά πλοία που πλέουν στα κοινοτικά ύδατα.

2. Η πρόταση της Επιτροπής

2.1. Με την παρούσα πρόταση οδηγίας αποσκοπείται, συνεπώς, η ύπαρξη ενός ενιαίου επιπέδου ασφάλειας της ανθρώπινης ζωής και των αγαθών στα επιβατηγά πλοία που εκτελούν εσωτερικά δρομολόγια και η θέσπιση ενιαίων όρων ανταγωνισμού, με βάση συγκλίνοντα πρότυπα ώστε να αποτρέπεται η στρέβλωση του ανταγωνισμού στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

2.2. Προς τον σκοπό αυτό και βασιζόμενη στη Σύμβαση SOLAS και 62η Διεθνή Σύμβαση για τις Εμφόρτους Ισάλους Γραμμές, η Επιτροπή προτείνει τη θέσπιση των ακόλουθων διατάξεων:

α) ένα πρώτο σύνολο διατάξεων για την ταξινόμηση των εν λόγω επιβατηγών πλοίων σε διαφορετικές κατηγορίες, ανάλογα με τη θαλάσσια περιοχή στην οποία εκτελούν δρομολόγια

⁽¹⁾ Σύμβαση για την ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής στη θάλασσα.

⁽²⁾ ΕΕ αριθ. L 364 της 12. 12. 1992, σ. 7.

⁽³⁾ ΕΕ αριθ. C 34 της 2. 2. 1994, σ. 47.

⁽⁴⁾ ΕΕ αριθ. L 271 της 7. 10. 1993, σ. 1.